

Natuur rond het Markdal

Info 06-40007219

Droog voorjaar

Ik kijk voorlopig terug op dit droge voorjaar/zomer 2026 van de natuur. De uitzonderlijke droogte bracht sommige kwetsbare natuurgebieden flink in de problemen. De heidestruiken verdorden zelfs ook en kregen geen bloemen. Dat had zijn weerslag op de insecten en vlinders, er was en ze vonden haast geen nectar.

Kieskeurige vogels hebben duidelijk hun voorkeur voor bepaalde bessen. Ze beginnen met de krenten uit de pap te halen, zodat er in het seizoen niet zoveel meer te kiezen valt. In de herfst en winter zijn bessen een welkome bron van energie en voedingsstoffen. Dan staan onder meer meidoorn en lijsterbes op het menu.

Sommige vogels eten (zogenaamde 'vruchteneters') bijvoorbeeld een rozenbottel in zijn geheel op, andere plukken de zaadjes eruit. Weer anderen zijn dol op de harde pitten van steenvruchten als de sleedoorn. Vogels hebben de vruchten dus nodig voor hun levensonderhoud en die afhankelijkheid is wederzijds. Bij het eten van bessen verspreiden de vogels namelijk onbedoeld de zaden die in de bessen zitten. Wat vogels hier eten en niet verteren, poepen ze immers een eind verderop weer uit. (vandaar de bijnaam 'pittenpoepers')

Eind april

Ik hoorde eind april voor het eerst de koekoek in natuurgebied Wouwerbeek in Bavel. De roep van de koekoek kent iedereen van deze bijzondere en wat schuwe vogel. Maar ik heb hem niet gezien; ik hoop hem alsnog te spotten. In deze periode was het al erg warm en flinke rukwinden en met ruim 25 graden daardoor

Lommerrijke Landschapswandeling met 'Hitte Plan' in Chaamse Bossen

was het ook erg droog met weinig water in sloten en poelen. Door hitte en sterke wind zijn er op vele plaatsen grote heidebranden ontstaan, zoals op en door de militairen op oefeningenterrein de Oorschots heide. Met rookwolken tot over Bavel. Maar ook waren er verschillende stortbuien met onweer- bliksem en heel veel regen water.

Er Is erg veel vervuild slootwater.

Vervuild water blijkt een hardnekkig probleem. Stikstof, watervervuiling, droogte, natuurverval zijn grote problemen waar het provinciebestuur in Noord Brabant een oplossing voor zoekt. En dat gaat veel minder vlot dan gehoopt. Er is bijna geen plek in Brabant te vinden waar het water niet vervuild is. In het grondwater zitten vrijwel overal schadelijke stoffen van bestrijdingsmiddelen. Rivieren, beken en sloten zijn in veel gevallen te vies door stikstof en fosfor, met kunstmest als een van de boosdoeners. Het is door de

vervuilingen zeer onwaarschijnlijk dat Brabant eind 2027 kan voldoen aan strengere regelgeving.

Nieuwe waarneming. oost Vlaamse Wit-Rode runderen. Markdal staat er gekleurd op!

De boomkikker.

Die komt voor in een groot deel van Europa, en is de enige soort uit de familie van de boomkikkers in Nederland en België. De kikker leeft op open zon beschenen plekken. Met dicht begroeide struiken, o.a bramen en andere soorten vochtige struiken. Het is een boombewonerssoort, die zich ophoudt tussen de gebladerte. Het voedsel bestaat uit verschillende ongewervelden zoals insecten en de kikker heeft nog al veel vijanden zoals vogels en zoogdieren. Het mannetje boomkikker kwaakt het hardst! Een echte blaaskaak. !!!!! En er waren vier jonge uivertjes in het ooievaarsnest Wouwerbeek in Bavel!

Ad van de Laar - IVN natuurgids Mark&Donge

**Welke inrichting Markdal?
Klein bankje voor natuurbeleving?**

Markandalletjes

* Bij bloeiende bramsstruiken heerlijk gezoem en gegons van witkonthommels, wespen en zweefvliegen. Allemaal gratis bevruchters. Markdal kleurt opdrassige plekken geel van de Ratelaars, die over twee maanden het geheim van hun naam laten horen. Grotere verspreiding door wandelaars die droge laarzenpaden dachten te vinden. Mis poes!
* Sulkerpad laat nog een nieuw koeienras zien. Rood-wit met mooie grote hoorns. Met ter plekke determinatie via internet blijkt dit het Oost-Vlaamse Wit-Rode-rund te zijn. En komt uit de Denderstreek van Aalst en uiteraard Dendermonde. Het is net zoals de 'hollandse' MRIJ (MaasRijnIJssel) ras een dubbeldoel koe. Dus geschikt voor zowel melk als vleesproductie. Zoals zo'n 100 jaar terug bij keuterboeren gewoon was. Maar door de Frisian-Holsteiner industrie koeien zijn ze nu zeldzaam. Maar brengen kleur in het Markdal. Als grensgeval, maar dat zijn we hier toch allemaal?

* Martin van Leest (WestBrabantse Vogelwerkgroep) kan zijn geluk niet op! Na jarenlange teruggang nu ineens drie nesten met jonge steenuiltjes, samen zo'n tiental. Worden binnenkort geringd. Kunnen we ze blijven volgen... Sommige kasten waren al 22 jaar leeg. Allemaal in zuidelijk deel van het Markdal. Dus ook welkome grensgevallen! Bij Veerle's Wortels in Breda zijn ook nestkasten geplaatst!

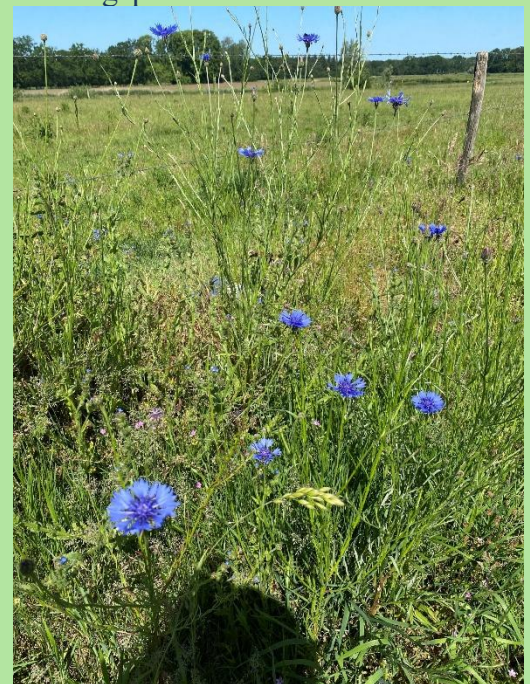
* Landschapswandeling Putven-Ossengoor in Chaamse Bos uit voorzorg met 'Hitte Plan' ingekort. In schaduwrijk bos een heel geanimeerde tocht. Volop vogels te horen. En de meikever liet zich showen! Levendige groep die zelf ook veel informatie gaf.

* Broskens-Merkske. Lunchwandeling. Flora en Fauna rond het moeras. Zondag 31 mei. 9u-15u. Beekdalreservaat in gezamenlijk Vlaams en Brabants beheer. Als meanderende grens gered van kanalisering! Steeds afwisselender en natuurlijker, ook dankzij kwelwater. Verondieping tot vroegere niveau is nog de wens. Veel vogels, vlinders, libellen. Aanmelden via website IVN Mark&Donge.

* Voor natuur het Waterschap mee besturen? Meld je bij Water Natuurlijk. Ron Dujardin: vz. 06-21853490, of Gert Logt: secr. 06-41464207

* Natuurtuin Oranjepolder zondagmiddag's open! 13u-16u. Bijzondere ontdekplek voor kinderen! Poelen met kwelwater, waterdiertjes, hoogstam fruitboomgaard, jonge houtsingels, vleermuizenkelder, de insectenmuur en vogelspot uitkijkpunt. Vrijwilligers begeleiden het ontdek avontuur! Voorkeur: "kom te voet of met de fiets, dan vervuil je niets!"

* Groene Camino van Heilige Eik via Breda naar Jacobskapel. Van Den Hout naar Galder, dus. Beleef het oude en nieuwe Brabantse landschap. Waar de vlechthaag het prikkeldraad moet vervangen. Van noord naar zuid of omgekeerd 2x12=24 km. Met Breda in het midden. Zie route beschrijving. Website natuur- en milieuvereniging Markkant. Aanmelden NIET nodig! gewoon genieten.

**Korenbloemen langs struinpad,
straks in weiland?**

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge